

Kako že od nekdanj otroci vzgajajo starše

Marko Juhant

poredni specialni pedagog

Dva amaterja,
prostovoljca, naredita
otroka.

Onadva še nista
starša.

Ona je nosečnica, on
je pa tam zraven.



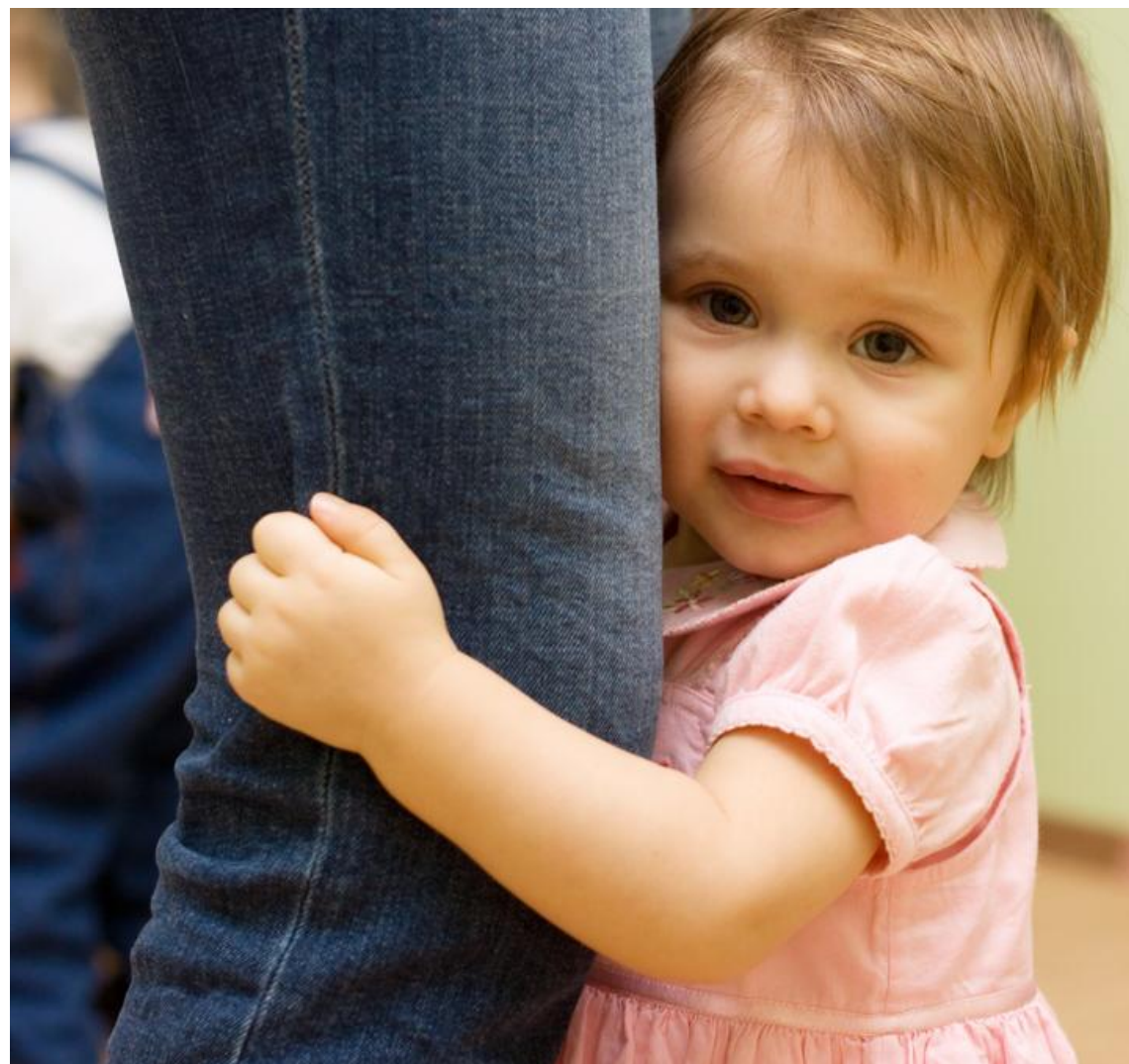


Rodi se otrok in iz njiju naredi starša.
Kako in v katerih vlogah to počne?

Otroci ob prihodu na svet prinesejo navodila,
kaj in kako naj stvari počnejo,
katere kratkoročne in
bolj odmaknjene
cilje sledijo.

0-6 mesecev **ZBIRALEC APLIKACIJ**

- ritem hranjenja – določa prisotnost doječe matere
- ritem spanja
- sprejme ali odkloni tujo rutino dajanja spat
- neugodje, potrebe in želje izrazi z jokom
- za tolažbo (neodvisno od težave) določa **objem** (dudo)
- nestrukturirano sporočilo sproži iskanje širokega spektra
- starša se uči dešifriranja sporočil



6 mesecev do 1,5 leta

SPONTANI RAZISKOVALEC

- raziskuje okolje, takoj, ko ga spustiš jo zbriše
- starše sili v neprestano pozornost in gibanje
- uporablja vsa čutila, a malo razmišlja, zato le 2 opciji: 100% nadzor ali ...
- starši odkrijejo nova nevarna mesta v domačem okolju
- povzroča fizično izčrpanost staršev – nimajo dovolj kondicije + ne spi!



Obvladujejo okolje. Na začetku to počnejo tako, da rušijo kocke, ki jih postavlja odrasli. Ali je to prvi znak agresije?



1,5 do 3 leta **ZNANSTVENIK in ARHIVAR**

- Če ni strukture, bega od akt. do akt.
- vzorci obnašanja, kopira napačne – zrcali napake staršev
- preverja meje, kaj je „ne“. Če starši niso dosledni, jih vozi po svoje.
- testira realnost – ali res ...
- upiranje drugim, uči se razmišljati
- izražanje nestrinjanja, 40 minut govori, „Ne grem ven!“
- vzpostavlja neodvisnost – bom sama = prve agesije za odcepitev od staršev



3 – 6 let **ISKALEC RESNICE IN MOČI**

- „Nakladajo“, da ne vedo starši več, kaj je res (ali sam ve?).
- Preverjanje spoznavanja realnosti skozi posledice – rahločutna ipd. vzgoja, kaj če jih ni? (pas. agr. m)
- išče vpliv na odnose (nimam te rad)
- Izogne se frustraciji, če starši niso dovolj spretni – ve, kaj paše, ne ve, kaj je zanj dobro. Ve starš. Ali res?



Kaj se dogaja v družini, ko otrok odrašča in mu starši niso kos? Kaj imajo otroci na voljo in kako izpeljejo, da vplivajo na odrasle?

Primarna krizna sporočila, bolj reakcija na situacijo:

jok
krik
stokanje
samogovori
apatičnost
jeza, renčanje



Iskanje pozornosti:

obupovanje
„lesena noga“
zavlačevanje
agresija ki se seli v nasilje
tolčenje, grizenje, metanje ...
napadi besa



6 -12 **MOJSTRI VEŠČIN**

- izmikanje - bolečine
- preizkušanje variant, toplomer
- delanje napak, da vidi kaj deluje in potem zase uporablja samo to
- konflikti in soočanje z drugimi, ki počnejo stvari drugače – vsi drugačni ...



Iztirjenje staršev:

rizičen odgovor skuša dobiti pred publiko

izpadi v javnosti

loputanje z vrati

zavračanje komunikacije (ž)

laž

grožnje

žalitve staršev

noče več hoditi v šolo, niti na delo



Kaj je danes drugače:

družina ni edina rešitev

Ljubezen napravijo starši z napačno vzgojo ali ponavljanjem iste napake.

Ne gradijo novega odnosa – so že toliko vložili, da „je otrok dolžan upoštevati njihovo avtoriteto“.

Starševski problemi se prelevijo v partnerske.

manipuliranje vseh treh udeležениh



Kaj zdaj?

1. Starši vodijo otroka, oni odločajo, ne obratno.
2. Izberejo vzgojni stil, ki da otroku možnost, da bo uspešen že te dni in bo uspešen kot odrasla oseba.
3. Otroku privzgojijo delovne navade pa bodo dosegli obe točki: otrok ima vse možnosti, da bo uspešen, kot tudi srečen.
4. Vzgoja je usposabljanje s prakso, ne teoretično izobraževanje. Govori manj in vzgajaj več – z zgledom.